

19 במרץ 2018

לכבוד
ד"ר אביחי מנדלבלית
היועץ המשפטי לממשלה
בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: אפליית ערבים בהליך שיווק קרקעות לבנייה בכפר ורדים

הרינו לפנות אליך בעקבות שורה של פרסומים מקוממים וחמורים בדבר הפסקת הליך שיווק קרקעות לבנייה עצמית בכפר ורדים ע"י ראש המועצה, מר סיון יחיאלי, לאחר שהתגלה כי מעל 50% מהזוכים הן משפחות ערביות, ולבקש את התערבותך המיידית בביטול ההחלטה, הכל כמפורט להלן:

1. ביום 18.3.2018 פורסמה בעיתון הארץ כתבה ובה מצוטט ראש מועצת כפר ורדים, כמי שהחליט לעצור את המכרזים למכירת קרקעות לבנייה ביישוב. ההחלטה התקבלה לאחר פרסום תוצאות המכרז שהעלו כי מתוך 125 חלקות למעלה מ-60 זוכים הם ערבים, וביקורת שנמתחה על כך על ידי תושבים.

2. מר יחיאלי נימק את החלטתו להפסקת המכרזים בטענה שהוא "אמון על שמירת צביונו הציוני –יהודי-חילוני של היישוב" וכי הוא החליט לעצור את המכרזים בכדי "להביא בפני משרד הממשלה הרלוונטיים את הדרישה לייצר פתרונות שיאפשרו את השמירה על איזונים דמוגרפיים".

הכתבה באתר העיתון: <https://www.haaretz.co.il/news/education/.premium-1.5911853>

3. לראש המועצה אין סמכות לעצור פרסום מכרזים הנעשים על ידי רשות מקרקעי ישראל, אך ניתן להניח מדבריו כי יפעל מול רמ"י בעניין. לכן נבקשך להבהיר לכל הנוגעים בדבר כי לא קיימת הצדקה לביטול המכרז, וכי ביטול המכרזים ממניעים לאומניים-גזעניים או רצון למנוע מערבים להשתקע ביישוב היא פסולה ובלתי חוקית.

4. עצירת מכרז רק בשל התמודדות אזרחים ערבים במסגרתו מהווה אפליה פסולה בניגוד לתנאי המכרז ולחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, סעיף 2 לחוק אוסר להפלות בין מציעים מחמת לאום. היא מנוגדת לפסיקה מפורשת של בית המשפט העליון בעניין **קעדאן** אשר קבעה

כי על רמ"י לשווק את קרקעות הציבור ללא אפליה (ר' בג"ץ 6698/95 קעדאן נ' מינהל
מקרקעי ישראל, פ"ד נד(1) 258, עמ' 271-272 (2000)).

5. עוד נדגיש, כי אין לישוב כפר ורדים זכות לשמור על צביון מסוים באמצעות הדרה של ערבים,
וכי הכנסת הכירה באפשרות להתחשב במרקם החברתי תרבותי אך ורק בישובים קהילתיים
קטנים של עד 400 משפחות בנגב ובגליל, כהגדרתם בפקודת האגודות השיתופיות (חוק ועדות
הקבלה). גם אז יש הבחנה בין צביון ייחודי שמותר להתחשב בו לבין צביון לא ייחודי, כמו
העובדה שרוב תושבי המקום יהודים, שאין להתחשב בו גם בישובים קהילתיים קטנים שחוק
ועדות קבלה חל לגביהם. בכל מקרה מדובר בהסדר ממצה, שנדון בהרחבה בכנסת, ומכיוון
שכפר ורדים אינו נופל לאותה קטגוריה עליו לקבל כל מי שמעוניין לעבור ולהתגורר בו,
באמצעות התמודדות על מכרזי בניה או רכישת בית קיים.

6. לאור האמור לעיל, נבקשך להנחות את ראש המועצה לביטול החלטתו לפעול להפסקת הליך
המכרזים, וכן לפעול לקליטת המשפחות הערביות אשר זכו במכרז ללא משוא פנים וכן
להנחות את הגורמים האמונים לפעול להקצאת ולשיווק שאר קרקעות הבנייה בכפר ורדים
בצורה שוויונית לכל המעוניין.

7. בשולי הדברים נשוב ונדגיש כמה המקרה הזה שב ומדליק את כל נורות האזהרה ביחס
להצעת חוק הלאום, אשר יוזמיו מבקשים, תחת הכותרת "שימור מורשת", להתיר לממשלה
בחוק יסוד סמכות להקצות קרקע לקהילה כלשהי, ובכלל זה - ליהודים בלבד. לא קשה לנחש
כי מקרים מהסוג של כפר ורדים יתורגמו, אם החוק יעבור כלשונו, להחלטות פופוליסטיות
פסולות וגזעניות, אשר בית המשפט העליון כבר קבע כי הן סותרות את אופיה הדמוקרטי של
המדינה.

בכבוד רב,

סנא אבן ברי, עו"ד

העתק:

מר יעקב קוינט, יועמ"ש רשות מקרקעי ישראל

מר סיון יחיאלי, ראש המועצה, כפר ורדים